

1893-2008

Gyülekezeti Hírmondó

2009. Ősz

5. évf. 3. szám

Az őszi színei

Az őszi evangelizáció igéivel köszöntjük gyülekezetünk tagjait az új tanév kezdetén

1. És bemenvén, általméne Jerikhón.
  2. És ímé vala ott egy ember, a kit nevérol Zákeusnak hívtak; és az fővámszedő vala, és gazdag.
  3. És igyekezék Jézust látni, ki az; de a sokaságtól nem láthatá, mivelhogy termete szerint kis ember volt.
  4. És előre futván felhága egy eperfüge fára, hogy őt lássa; mert arra vala elmenendő.
  5. És mikor arra a helyre jutott, feltekintvén Jézus, látá őt, és monda néki: Zákeus, hamar szállj alá; mert ma nékem a te házadnál kell maradnom.
  6. És sietve leszálla, és örömmel fogadá őt.
  7. És mikor ezt látták, mindnyájan zúgolódának, mondván hogy: Bűnös emberhez ment be szállásra.
  8. Zákeus pedig előállván, monda az Úrnak: Uram, ímé minden vagyonomnak felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit patvarkodással elvettem, négy annyit adok helyébe.
  9. Monda pedig néki Jézus: Ma lett idvessége ennek a háznak! mivelhogy ő is Ábrahám fia.
  10. Mert azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, a mi elveszett.
- (Lukács 19:1-10)

A gyülekezet életéből

Népmozgalmi adatok

Megkereszteltük:

Varga Milán Marcell, Kelemen Viktória,
Farkas Nóra, Szilágyi Nóra, Molnár
Menyhért Márton, Tóth Viktória, Berkó
Lajos Nimród, Galló Cecilia Gréta, Kis
Jázmin Judit, Juhász Luca, Antal Ildikó
Henrietta, Kurdi Hanna, Szili Gergely Tamás

Megeskestük:

Vincze Péter és Fülei Emőke, Kosztoványi
Péter és Dombi Erika, Markó Attila és
Reményi Ágnes, Papp András Péter és
Horváth Viktória Krisztina

Eltemettük:

Ambrusz Mártonné, Dér Lajos, Molnár
János, Bartus Györgyné, Téglás László,
Járvás Istvánné, Szabó Zoltán, Acsai
Györgyné, Bokányi Istvánné

Hírek

Felhívjuk Testvéreink figyelmét a **hittanra való beiratkozás** lehetőségére. Jó lenne, ha minél többen jelentkeznének a kerület iskoláiban, de természetesen a lelkészi hivatalban is van lehetőség arra, hogy a gyermekeket beírassuk hittanra.

Az elmúlt hónapok gyülekezeti programjai:

***Takaró Tamás lelkipásztor köszöntése
60. születésnapja alkalmából
(elhangzott 2009. július 26-án az
istentisztelet keretében)***

Kedves Esperes Úr, kedves Tamás!

Gyülekezetünk egésze és közösségei nevében szeretettel köszöntelek 60. születésnapodon.

Abban is követem felejtethetetlen elődöm, Kósa Lajos főgondnok urat, hogy nehezen szólalok meg a gyülekezet előtt, különösen a

templomban, ezért rövid köszöntésemet felolvasom.

Brandenburg Sándor főgondnok köszönti lelkipásztorunkat

Gyülekezetünk 1893 óta tartó, eddigi 116 évéből már huszonnégyet te, harmincnyolcat Édesapád, tehát több mint a felét fennállásunknak, azaz 62 évet ketten szolgáltatok, szolgáltok Istennek hála!

Sokat tudnék mondani hálás szívvel ezekről az évekről, melyeknek születésemtől kezdve tanúja vagyok, de most hadd emeljem ki csak a legfontosabbat:

Köszönjük, hogy gyülekezetünkben istentiszteletről istentiszteletre, bibliaórákon, lelki beszélgetéseken, minden kisebb nagyobb alkalmon, nemzedékről nemzedékre tisztán, mindenki számára érthetően, elegyítetlenül hirdettetik az ige általad is, és amit az apák vetettek, a fiaik arathatják, és ez a csoda már harmadik generáció óta történik.

Mindeközben öröm látni, ahogy épül a lelki ház, a gyülekezet és az épületek is kívülről, belülről szépülnek így is biztosítva a lelki munka külső feltételeit. Neked, mint a gyülekezet lelki pásztorának ebben döntő szereped volt és van.

Hálaadással köszöntünk Tiéiddel együtt e jeles napon, Isten éltesen sokáig itt közöttünk mindvégig drága Tamásom!

Pesterzsébet, 2009. július 26.

Brandenburg Sándor
főgondnok

A gyülekezet tagjai mesélik...

Nyári táboraink

„Gyere, és gyűjts velünk igazi kincset!”

Mi is a kincs? Vajon ki, mit ért alatta? Kincsnek nevezhetjük azt, amit értékesnek találunk, időt és energiát nem sajnálunk rá, hogy megszerezzük, és magunknak megtartsuk.

De mit mondd nekünk Isten ígéje a mi földi kincseinkről? Beszél-e másfajta, igaz kincsről?

Ez volt az idei gyermekhetünk témája Tatán, a Fényes Fürdő és Kemping területén, egy 30 hektáros természetvédelmi területen, ahol 6 felnőtt gyülekezeti tagunk vezetésével kapcsolódhatott ki a nehéz iskolai év végeztével 25 gyermek.

A hét során megismerkedtünk Tata nevezetességeivel. Jártunk a várnál, ahol a gyerekek rövid történelemóra után megvítak a törökökkel a hátizsákban elrejtett kincsert. Hajókáztunk az Öreg-tavon, a városnéző kisvonattal bejártuk a várost, megnéztük a Cseke-tó környékén a XVIII. századi angolkertet, amely európai viszonylatban is jelentőséggel bír.

A tatai vár

A szálláshelyünk területén volt a strand, így a gyerekek naponta többször is tudtak fürdőzni. Rendszeresen gondoskodtunk sportversenyekről. Volt strandröplabda bajnokság, focimeccs, sumozás. A csapatverseny során a természetvédelmi

terület növény- és állatvilágáról is tettünk fel nekik kérdéseket az egyéb ügyességi játékok mellett.

De térjünk csak vissza hetünk lelki témájához, a kincshez, s szóljon itt helyettem egy bibliai vers, mely alkalmainkat összefoglalja:

„Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly és a rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok kiássák és ellopják, hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem a moly, sem a rozsdá nem emészti meg, és ahol a tolvajok nem ássák ki, és nem lopják el. Mert ahol a kincsed van, ott lesz a szíved is.” Máté 6:19-21.

A Biblia tehát világosan beszél a valós, földi kincsekről, de figyelmeztet múlandóságukra. Ezek a földi kincsek természetüknél fogva ki vannak téve az idő múlásának, a tolvajok meg akarják kaparintani (a szántóföldben elrejtett kincs), s az ember ritkán akarja elosztani embertársainak (a gazdag ifjú példázata). Ha Isten egy emberi szív előtt felfedi az igazi Kincset, a Jézusban nekünk elkészített bűnbocsánatot, akkor megnyílik a menny kapuja, egy új világ felé vezető út. Aki ezt már megtalálta, nem akarja többé magának megtartani, ezért is más, mint a földi kincsek. Annál inkább az enyém, minél több embernek tudom továbbadni, mert ezáltal gazdagít, ez a kincs így gyarapszik.

Adja Isten, hogy mi ne magunknak tartogassuk a lelki kincseinket, hanem tudjuk továbbadni, hogy másokat is gazdagítsunk ebben a reményvesztett, igazán szegény, magyar világunkban!

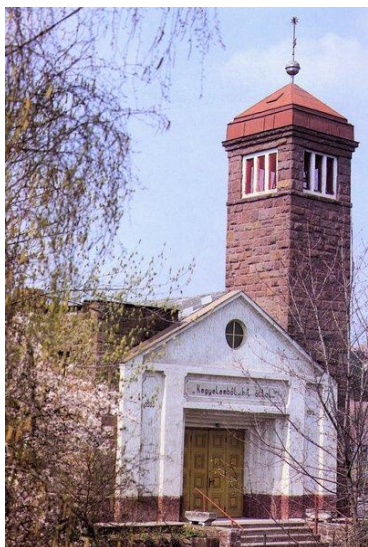
Sepsi Márta

2009 Kis ifi nyári tábor Június 18-25.

Idén nyáron is megrendezésre került a kisebbik ifjúsági közösség nyári tábora, ifj. Takaró Tamás vezetésével. A helyszín, mint tavaly Balatonon volt, de most Almádiban, a helyi református gyülekezetnél tölthettünk el egy csodálatos hetet. Annak ellenére, hogy a szállás szűkös volt ez nem gátolt bennünket abban, hogy nagyon jól érezzük magunkat. A légkör csendes volt és meghitt, melyhez a mély

mondanivalójú előadások is hozzájárultak, amelyeket fiatal lelkészek tartottak.

Balatonalmádi, református templom

A csendes hét témája a megtéréshez vezető út és a megtérés volt. Az előadások, áhítatok, és az utánuk következő csoportos beszélgetések hatására mindnyájan közelebb kerülhettünk Istenhez. A borús időjárás ellenére a csapat nagyon jól érezte magát, amihez hozzájárultak a változatos programok, mint például a strandolás, a veszprémi városnézés a balatonfüredi kirándulás és a vetélkedő. Az estét kezdetben kötetlenül, a múlt napokkal pedig egyre inkább komoly témájú beszélgetésekkel töltöttük a vezetőnkkel és a nagy örömeinkre elhívott idősebb ifis segítőkkel. Ezúton is szeretnénk megköszönni Tamásnak, munkatársainak, ezen kívül a fiúkra mosogató lányoknak, a naposoknak ezt a csodálatos hetet, amely nem jöhetett volna létre a gyülekezet támogatása nélkül.

Nagy Lajos Balázs
Kövesdi-Kiss Martin

„Mert ti szabadságra hívatatok...”

Dömsöd

Gyülekezetünk nagyobbik ifjúsági közössége – mint minden évben – idén is Dömsödon tartotta nyári táborát. Ez a hely: „Dömsöd”, már fogalommá vált számunkra, el sem tudnánk képzelni nyarunkat e csendes hetünk nélkül. Egyre többen vagyunk, akik itt

bízzák életüket tudatosan Jézusra és lépnek rá a megszentelődés bár nehéz, de csodákkal teli útjára.

Idén, 2009. július 27-én délután érkeztünk meg táborhelyünkre. A szobák sokkal nagyobbak tunk, mint ahogy azt megszoktuk. Nem hittük volna, hogy hét végére a ház zsúfolásig tele lesz, s alig férünk majd el; hogy az étkezőbe pót székeket kell behozni; s hogy szombat este 50-en ülünk körül a tábortűzet. Nagy várakalmakkal érkeztünk, vágytunk a lelki feltöltődésre, a többiekkel való beszélgetésre, játékra.

A hét délelőtti alkalmain, melyeket meghívott lelkipásztorok tartottak, Dr. Balla Péter, Kiss László, Takaró Károly, Takaró Tamás, és az esti evangélizáción is, ahol ifjúsági vezetőnk, ifj. Takaró Tamás szolgált, idén a belső szabadságról hallhattunk előadásokat, igehirdetéseket. Az idei téma aktuális és égető problémává vált a többség számára. Ahhoz, hogy békében, nyugalomban élhessünk, el kell tudnunk engedni a múltat, sebeinket, féltéseinket, szabadokká kell válnunk. Ehhez azonban Jézusra kell tekintenünk. Ő tökéletesen szabad volt, akit nem tántorított vissza semmi: megszabadított a minket megkötöző bűneinktől.

Délelőtti alkalmaink gitáros énekléssel kezdődtek, az előadás után pedig három csoportban beszélgettünk a hallottakról, a minket különösen foglalkoztató kérdésekről, s meg tapasztalhattuk a közös imádság gyógyító, bátorító erejét is.

Délutánjaink kikapcsolódással, pihenéssel, strandolással teltek, valamint sportversenyeket rendeztünk: mindenki kedvére röplabdázhatott, ping-pongozhatott, tollasozhatott, focizhatott, egyik délután – előző évekhez híven – elmentünk evezni is, két este pedig kétfordulós vetélkedőt tartottunk.

Idén sem maradt el csütörtökön az irodalmi est, melyet Takaró Mihály tartott a szabadság téma megjelenéséről az irodalomban. Talán mindenki számára felejthetetlen pillanatok voltak, mikor gyülekezetünk lelkipásztorát Takaró Tamás esperes urat körünkben is megköszönthettük 60. születésnapja alkalmából. Ajándékunk egy személyes

hangvételő, általunk írt dalt volt, mely a táborban született.

Ebben az évben is szombaton családi napot tartottunk, ahol Dr. Hegedűs Loránt püspök úr tartott előadást a szabadságról. Csaknem 80-an töltöttük együtt ezt a délelőttöt és a gyülekezetünkéből érkező családok velünk is ebédeltek.

Közös ebéd Dömsödön a családi napon

Hetünk talán legmeghittebb pillanata a szombat esti tábortűz körüli beszélgetés volt. Nagy létszámunk miatt akkora kört kellett kialakítanunk, hogy alig hallottuk egymás mondatait; mégis meglepően nyíltan, őszintén tudtuk elmondani, hogy éreztük magunkat a héten, milyen lelki ajándékokat kaptunk, hogyan megyünk haza. Mindenki némán, döbbenet hallgatta testvére gondolatait, s csak a harang kondulásai jelezték a múltó időt. E csendes együttlétünk rámutatott arra, milyen sokat érett, növekedett lelkileg közösségünk egy év alatt, s hogy Isten áldása kíséri utunkat.

Másnap, a vasárnapi istentiszteleten ifivezetőnk hirdette Isten ígését, s az úrvacsora szentségében megtapasztalhattuk Úr Jézus irántunk való szeretetét, bűneink alól való feloldozását.

Még két egész napot tölthettünk együtt. A vasárnap délutánt a csend, a nyugalom, az egymás iránti tisztelet, szeretet hangja töltötte be. Lelkünkben valami megmagyarázhatatlan idilli, ünnepi hangulat, béke költözött, a Szent Lélek volt bennünk, körülöttünk. A gyönyörű napsütésben felszabadultan játszottunk, beszélgettünk,

vagy csak csendben egymás mellett ültünk és örültünk, hogy együtt lehetünk.

Hétfőn délután hálátelt szívvel utaztunk haza, hiszen Isten oltalmazó kezét, áldását éreztük egész hetünkön. Úgy gondoljuk, nincs is ennél szebb, fontosabb, mint hogy Isten ilyen élővé tegye közösségünket. Itt mindig menedéket, biztonságot, lelki testvéreket találunk, s mindenkinek megbecsült, értékes, nélkülözhetetlen helye van.

Martsa Panni
Nagy Zsófi

Kitekintő

***Évfordulók 2009. szeptember 15-től
december 15-ig***

Szeptember 17.

1844 (165 éve történt)

Megszületik Pesten Puskás Tivadar mérnök, feltaláló.

Október 6.

1849 (160 éve történt)

Az 1848-49-es szabadságharc végét jelentő világsi fegyverletétel után a császári haditörvényszék ítélete alapján Aradon kivégezték a magyar honvédsereg 12 tábornokát és egy ezredesét, akik a bukást követően kerültek osztrák fogságba

Október 7.

1949 (60 éve történt)

Létrejött az NDK, vagyis a Német Demokratikus Köztársaság.

Október 8.

1874 (135 éve történt)

Gernyeszegen megszületett gróf Bethlen István, aki 1921 és 1931 között Magyarország miniszterelnöke volt.

Október 18.

1469 (540 éve történt)

Házasságot kötött Aragóniai Ferdinánd és Kasztíliai Izabella, így egyesültek Spanyolország tartományai.

Október 23.

1989 (20 éve történt)

Magyarországon az 1956-os forradalom évfordulóján kikiáltották a köztársaságot.

Október 24.

1929 (80 éve történt)

"Fekete csütörtök" a New York-i tőzsdén, amellyel kirobbant az 1929-1933-as gazdasági világválság.

November 1.

1879 (130 éve történt)

Budapesten megszületett gróf Teleki Pál miniszterelnök és földrajztudós, aki 1930-ban megkapta a Corvin-láncot, a kor legmagasabb tudományos-művészeti kitüntetését.

November 9.

1989 (20 éve történt)

Kelet-Németország megnyitotta határait az NSZK előtt.

November 13.

354 (1655 éve történt)

Megszületett Szent Ágoston katolikus egyházi író, filozófus.

November 16.

1919 (90 éve történt)

Horthy Miklós fővezér a "nemzeti hadsereg" élén bevonult Budapestre.

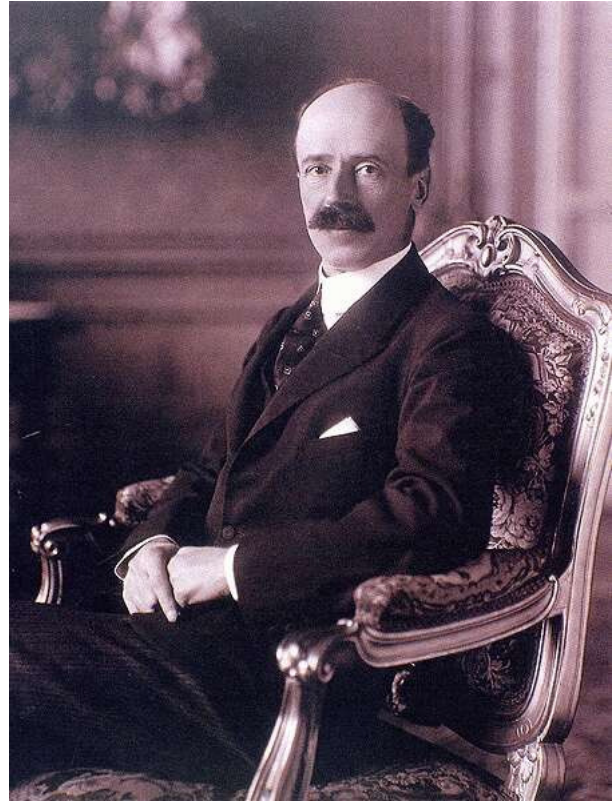
November 18.

1664 (345 éve történt)

Egy vadászat alkalmával máig tisztázatlan körülmények között meghalt Zrínyi Miklós gróf, horvát bán.

Gróf Bethlen István

Százharmincöt éve, 1874. október 8-án született a Maros-Torda megyei Gernyeszegen bethleni Bethlen István gróf, politikus, miniszterelnök.

Gróf Bethlen István

Régi erdélyi főnemesi családok sarja, apja Bethlen István, anyja Teleki Ilona grófnő volt. A bécsi Theresianumban tanult, majd jogot végzett Budapesten. Angliai tanulmányútja és egyéves katonáskodás után a magyaróvári mezőgazdasági akadémiára járt. 1900-tól erdélyi birtokán, Mezősámsondon gazdálkodott. 1901-től a szabadelvű, majd a függetlenségi, 1913-18 közt az alkotmánypárt képviselője volt.

1901-ben feleségül vette unokatestvérét, Bethlen Margit grófnőt, aki író, szerkesztő volt. A világháborúban több fronton szolgált. 1918 őszén bírálta a Károlyi-kormány földreform-tervezetét és a vagyondézmát, majd korábbi nacionalizmusával szemben Jászi Oszkár nézeteihez közeledett. 1919-ben

létrehozta a jobboldali konzervatív Nemzeti Egyesülés Pártját, majd az Antibolsevista Comité vezetője lett Bécsben. 1920-ban a párizsi magyar béke delegáció tagja.

1920-1939 között képviselő volt, 1921-31 között Magyarország miniszterelnöke. Rövid ideig más miniszteri posztokat is betöltött. Keresztény-nemzetinek nevezett kormánya stabilizálta a Horthy-rendszert. Legitimista érzelmei dacára 1921 októberében a budaörsi csatával meghiúsította IV. Károly második visszatérését, majd keresztülvitte a Habsburgok trónfosztását. A soproni népszavazás révén és a baranyai háromszög visszatértével sikerült csökkentenie a területi veszteségeket. A Bethlen-Peyer-paktummal lojális ellenzékké tette a szociáldemokrata pártot. A Kisgazdapártra építve 1922-ben létrehozta a nagy többségű, ún. Egységes Pártot, majd rendeleti úton leszűkítette a választójogot, és a nagyobb városok kivételével visszaállította a nyílt szavazást. Ezzel kényelmes parlamenti többséget biztosított a kormányzó párt számára.

Az évtized közepén a gazdasági stabilitás volt a célja, 1924-ben létre hozta a Nemzeti Bankot és 250 millió korona népszövetségi hitelt szerzett. Rendezte az állam veszteségeit, új vámrendszert dolgozott ki, 1927-ben bevezette a pengőt. Helyzete a frankhamisítási ügy miatt 1926-ban megingott, de lemondását Horthy nem fogadta el. Kormánya ezután egy új szociális és kultúrpolitikát alapozott meg, kötelező beteg- és nyugdíjbiztosítást vezetett be, a közegészségügy és a népiskolai hálózat fejlesztésébe kezdett. 1928-ban enyhítette a numerus clausus törvény rendelkezéseit.

Külpolitikája Trianon revíziójára, s a német és orosz veszély elhárítására irányult. Szerinte népszavazás nélkül kell visszakapni a határ menti magyar lakta területeket, autonómiát kell adni a szlovákoknak és

ruszinoknak, akik dönthetnek hovatartozásukról, népszavazást javasolt a Délvidéken, ahol a magyarság kisebbségben van, s autonómiát akart Erdélyben, népei egyenjogúsága alapján. Dunai együttműködési tervei a magyar területi követelések, illetve a kisantant létrejötte miatt meghiúsultak, ezután Angliára és főleg Olaszországra próbált támaszkodni. 1927-ben magyar-olasz barátsági szerződést kötött, majd közeledett Németországhoz is. A világválság idején megpróbálta annak hatásait csökkenteni, hiteket vett fel, s megszorító intézkedésekre kényszerült.

A növekvő elégedetlenség miatt 1931. augusztusban lemondott, de 1935-ig a kormánypárt vezetőjeként, később Horthy tanácsadójaként jelentős szerepe volt. 1935-ben Gömbös Gyulával a német politika kérdésében támadt ellentétei miatt kilépett az Egységes Pártból. Előadókörutakat tartott külföldön a magyar ügyről, 1939-ben a felsőház örökös tagja lett. A részleges revíziót hozó bécsi döntések után kivárt, ellenezte az egyoldalú német orientációt, a kapcsolatok megszakítását a Nyugattal. Hibának tartotta a belépést a háborúba. 1941-ben a Kisfaludy-társaságban elsőként beszélt nyilvánosan a német vereség lehetőségéről. 1943-44-ben a kiugrást támogatta, s angolszász irányú különbéke-kísérleteket szervezett.

1944. március 19., a német megszállás után illegalitásba vonult, a nógrádi Herencsényben, majd egy somogyi vadászházban rejtőzött, bujkálása idején kétszer szenvedett agyvérzést. 1944. decemberben az oroszok kezére adta magát, s felajánlotta együttműködését, ám azok házi őrizetben tartották, majd 1945. áprilisban a Szovjetunióba vitték, megakadályozandó, hogy a kommunistaellenes erők fókuszába kerüljön. Moszkvában halt meg, a Butirszkaja börtön kórházában, szívbénulásban, 1946. október 5-én. Hamvait egy közös sírból tárták fel, 1994-ben

hazahozták, s a Kerepesi-temetőben helyezték el.

Bethlen István konzervatív politikus volt, némi liberális vonással. Kormányfői működése alatt sikerült az első világháború és a forradalmak alatt tönkrement országot mind gazdasági, mind politikai téren rendbe tennie. Igyekezett mindkét szélsőséget távol tartani a hatalomtól. Nem volt demokrata, de a Horthy-korszak legnagyobb formátumú politikusának mondható, aki többnyire felismerte a nemzet valódi érdekeit. Mindent megtett a náci veszedelem ellen, a világháborús anyagi és erkölcsi veszteségek csökkentéséért, s Horthyt is ebbe az irányba próbálta befolyásolni.

Főbb művei: A magyar birtokpolitika feladatai Erdélyben (1913), Magyarország az új Európában (1925), Bethlen István titkos iratai (1972). Politikai életrajzát Romsics Ignác írta meg 1991-ben.

(Panoráma - Fábri Ferenc)

„Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged” (János 17:3.)

Pesterzsébet, 2009-04-20

Takaró Tamás, esperes

Titkos szervezkedés, nyilvános bukás

Lekció: Máté 22; 23-46

„Ugyanazon a napon menének hozzá (tudniillik Jézushoz) a sadduceusok, a kik a feltámadást tagadják, és megkérdezik őt, Mondván: Mester, Mózes azt mondta: Ha valaki magzatok nélkül hal meg, annak testvére vegye el annak feleségét, és támaszson magot testvérenek. Vala pedig minálunk hét testvér: és az első feleséget vevén, meghala; és mivelhogy nem vala magzata, feleségét a testvéreire hagyá; Hasonlóképen a második is, a harmadik is, mind hetediglen. Legutoljára pedig az asszony is meghala. A feltámadáskor azért

a hét közül melyiké lesz az asszony? Mert mindeniké vala. Jézus pedig felelvén, monda nékik: Tévelyegtek, mivelhogy nem ismeritek sem az írásokat, sem az Istennek hatalmát. Mert a feltámadáskor sem nem házasodnak, sem férjhez nem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az Isten angyalai a mennyben. A halottak feltámadása felől pedig nem olvastátok-é, a mit az Isten mondott néktek, így szólván: Én vagyok az Ábrahám Istene, és az Izsák Istene, és a Jákób Istene; az Isten nem holtaknak, hanem élőknek Istene. És a sokaság ezt hallván, csodálkozáék az ő tudományán. A farizeusok pedig, hallván, hogy a sadduceusokat elnémította vala, egybegyűlének; És megkérdé őt közülök egy törvénytudó, kísértvén őt, és mondván: Mester, melyik a nagy parancsolat a törvényben? Jézus pedig monda néki: Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és nagy parancsolat. A második pedig hasonlatos ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták. Mikor pedig a farizeusok összegyülekezének, kérdezé őket Jézus, Mondván: Miképen vélekedtek ti a Krisztus felől? kinek a fia? Mondának néki: A Dávidé. Monda nékik: Miképen hívja tehát őt Dávid lélekben Urának, ezt mondván: Mondá az Úr az én Uramnak: Ülj az én jobb kezem felől, míglen vetem a te ellenségeidet a te lábaid alá zsámolyul. Ha tehát Dávid Urának hívja őt, mi módon fia? És senki egy szót sem felelhet vala néki; sem pedig nem meri vala őt e naptól fogva többé senki megkérdézni.”

Alapige: Máté 22; 29

„Jézus pedig felelvén, monda nékik: Tévelyegtek, mivelhogy nem ismeritek sem az írásokat, sem az Istennek hatalmát.”

Kedves Testvérek! Mai igehirdetésemnek ez a címe: - azért mondom el előre, hogy könnyebben lehessen követni az igemagyarázatot - Titkos szervezkedés, nyilvános bukás. Ha nem lenne kezemben a Bibliám, csak a mindennapi életben néznék körül, akkor is újra és újra találkozónék ezzel a

párosítással. A mindennapi életünk szerves része, sajnálatos módon hozzánk tartozik, hogy vannak titkos szervezkedések és időről-időre nyilvános bukások.

Amikor Jézus színre lépett és megkezdte a maga munkáját, nagyon hamar megindult ellene a titkos, titokban tartott, rejtett, rejtegetett szervezkedés. Ahogy Jézus cselekedett, amit hirdetett, képviselt, egyrészt nagyon hamar kiváltotta az egyszerű emberek szeretetét, vonzódását, csodálatát. Ezért van az, hogy Jézus Krisztus körül mindig tömegek is vannak, százak, sokszor ezrek, egyszerű emberek, akiknek mindaz, amit Jézus tesz, amit mond, az valamiképpen vonzó. Másrészt azonban a hivatalosak, az egyházi és a politikai vezetők az első pillanattól kezdve hogy Jézus kezdte mondani és cselekedni mindazt, amiért jött, a féltékenység, a harag, és a gyűlölet okán szervezkedni kezdtek ellene. Az evangéliumokban többször is találkozunk ezzel a tervvel és gondolattal, most idézem a bibliai igét: „Tanácsot tartottak, hogy Jézust szóval ejtsék el.”

Sokszor kérdeztek Jézustól dolgokat, egyszerűen csak azért, hogy hátha lesz majd olyan a válaszaiban, valami, amibe bele lehet majd kötni. Valami, amivel kelepcebe lehet csalni. Folyamatosan szervezkedtek Jézus ellen. Jézus mindig nyíltan beszélt és cselekedett. Mindig hallhatták az emberek, ezért akik el akarták fogni Jézust szóval, törbe ejteni, mindig követték. Hallgatták, figyelték. Nem azért hogy bármit is elhiggyenek abból, amit mond, dehogy is! Hanem mond-e valami olyat, amibe aztán bele lehet kapaszkodni. És bizony Jézus sokszor mondott olyat, ami fel is bosszantotta az egyházi és állami vezetőket, a hatalmasokat. Bizony sokszor mondott olyat!

A most olvasott igeszakaszunk előtt éppen ilyet csinált Jézus. Elmondott egy példázatot a királyi menyegzőről, arról hogy Isten készített egy csodálatos királyságot, és abban olyan az élet mint egy esküvőn, mint egy menyegzőn. És valóban így is tanítja az egész Biblia, hogy az a csodálatos ország ahova reménységünk szerint egyszer meg

fogunk érkezni, az egy boldog ország. Jézus nem tudta igazán egyszerűbbé tenni ennél, minthogy a hallgatóknak azt mondta, olyan az Isten országa, és olyan ott az élet, mint egy menyegzőn, amit a király rendez. Milyen csodálatos lehet!

Jézus ebben a példázatában azt mondja, hogy sokan vannak hivatalosak, akiknek ott kéne lenni. De nem lesznek ott! És olyanok fognak oda kerülni, akikről nem is gondolnánk. A hivatalosak, a Heródes pártiak, a Sadduceus pártiak, a farizeus pártiak értették, hogy róluk van szó. Annyira felbosszantotta őket ez a példázat. Hogy Jézus azt mondja, mi nem leszünk ott, mi? Hogy ekkor végső döntésre szánták el magukat. Összeültek a pártok képviselői, ez a három párt, és megbeszélték a taktikát. Végigelemeztek, végiggondolták, elosztották a szerepeket, és elindul a Jézus elejtése, szóval történő törbecsalása és megfogása. Ugye nem ismerős a XXI. századból?

Három különböző párt tagjai tanácskoztak. Közös volt a céljuk, közös volt a módszerük is, csak a megvalósulás útja, a megvalósítás útja volt más. Mi volt a cél? A közös cél az volt, ezt a Jézust valamiképpen félre kell állítani! El kell lehetetleníteni! Ki kell vonni a társadalom életéből! Ne hasson! Ne szólhasson! Mindazt, amit ő képvisel, nekünk nem tetszik. Valamiképpen el kell hallgattatni! Zárjuk ki a közéletből!

A módszer is közös volt, és ez így hangzott: Beszéltessek, kérdezzünk tőle! Majd csak mond valamit, amivel kizárhatjuk Izrael népe életéből végérvényesen. Majd csak mond valamit, amivel megbélyegezhetjük! Csak beszéltessek! Csak kérdezzük! Hogy lehet valakit kiírni, kizárni, megsemmisíteni, lenullázni a közéletből? Ma is vannak ilyen hívó szavak, tabuk, közéleti varázsszavak, amelyekkel le lehet írni valakit a közéletből.

Jézus mindhárom pártnak az útjában volt. Mindháromnak. Ebből a három pártból kettő nagy létszámú párt volt, egy kicsi, az törpepárt volt. Létszámában kicsi volt, de nagyon erős a hatása a társadalomra. A cél közös: ellehetetleníteni Jézust. A módszer közös: beszéltessek, kérdezzünk s majd csak lebukik. Csak az út volt különböző.

Először a létszámban legkisebb párt, a Heródes pártiak jöttek Jézushoz hogy megkísértsék. Ez a Heródes párt úgy jött létre, hogy egy család, ez volt a Heródes család, és a római hatalom képviselői együtt hoztak létre egy pártszövetséget. Nem döbbenetes? Az elnyomott kis nép képviselői az őket elnyomók képviselőivel szövetkeztek, és létre hoztak egy pártot. A Római birodalom képviselői és a kis zsidó nép egyetlen családjának a képviselői összefogtak, azzal hogy létrehoznak együtt egy igazi birodalmat Izraelben, amelyikben ott van a zsidóság és ott van Róma képviselete egyaránt. Elnyomók és elnyomottak szövetsége egy pártban.

Hízelegve kezdik a kísértést. Odamennek Jézushoz és ilyeneket mondanak: „Tudjuk rólad hogy igaz vagy. Tudjuk rólad, hogy Isten útját igazán tanítod. Tudjuk, hogy nem törődsz a véleményekkel, bátran szólsz. Nem érdekel téged, hogy mi lesz a következménye. Mondd, szabad-e a császárnak adót fizetni. Szabad-e?” Jézus elkér egy pénzt és azt kérdezi: „Kié ez a pénz? Kinek van rajta a képe és az írás?” A képen a császár van. Az írás és a pénz az övé. „Akkor adjátok meg a császárnak azt, ami a császáré.” De hozzát teszi: „És Istennek meg azt, ami az Istené.” Egy szót sem szólva, elmentek a Heródes pártiak. Csak ennyit ír róluk a Biblia: „megszégyenülve”.

Ugyanazon a napon jött Jézushoz a következő párt, a Sadduceusok pártja. Azt mondja az ige: „ugyanazon a napon”. Értitek? Jól meg volt ez szervezve. Egy pillanatra meg ne nyugodjon! A lelkét örökké zaklassuk. Ugyanazon a napon ment hozzá a következő párt. És kísértették. Ez a párt arról volt nevezetes, egy vallási párt volt, hogy tagadták a feltámadást. Ugyanazon a napon.

Egy képtelen helyzetet vázoltak Jézus elé, hogy egy asszonynak hét férfitestvér sorban mind a férje lehetett az előző halála miatt. A zsidók törvénye kimondta, ha egy házasságban gyermek nem született, és meghalt a férfi, a férfi testvére köteles volt elvenni az elhunyt testvér feleségét, hogy magot támasszon, vagyis hogy a vérvonal

menjen tovább. Odaállnak Jézus elé egy történettel. Egy asszonynak hét férje volt, hét édestestvér. Gyermek sehol nem született, végül meghal az asszony. Ha van feltámadás, ki lesz a férj? Mert hogy mind a hét az volt.

Kedves testvérek! Jézus kimond válaszul egyetlen egy szót, amelyik azóta is teljes érvénnyel igaz minden vallási eltévelyedésre, amikor ezt mondja: „Tévelyegtek.” Már a kérdésekből kiderül, mert nem ismeritek sem a Bibliát, vagyis az írásokat, sem nem ismeritek Isten hatalmát. Ez a mi keresztyén Magyarországonk is, benne a református gyülekezetek számtalan tagja is, tele van a fejében tévelygéssel. Néha megdöbbenek, amikor emberekkel beszélgetek hitbéli, vallásbéli kérdésekről, hogy mennyi zűrzavar, mennyi tévelygés van a szívünkben és a fejünkben! Azokról már nem is beszélek, akik vallási kérdésekben megnyilatkoznak, miközben semmi kapcsolatuk sincs egyetlen vallásos közösséggel sem! Mit mond Jézus? Minden tévelygés oka hogy nem ismeritek a Bibliát, nem ismeritek az írásokat. De nem ismeritek Isten hatalmát sem. Ezért buta dolgokat kérdeztek és buta dolgokat állítottok. Egyébként ez így van a tudomány, az ismeret minden területén. Ha abban én nem mélyedtem el, nem ismertem meg, buta dolgokat mondok. Nyilván egy szakember számára, egy agykutató számára, én jó szándékkal kérdezhetek egészen buta dolgokat.

„Tévelyegtek, mert nem ismeritek sem az írásokat, sem Istennek hatalmát.” Sajnos a mi református egyházunk tagjai sem ismerik az írásokat. Tisztelet a kivételnek. Nem ismerik a Bibliát. Nem ismerik Isten igéjének az üzenetét. Meggyőződésem, hogy a templomba járó emberek legtöbbje képtelen lenne 20 bibliai igét, a több mint 30 ezerből idézni. Szerintem a legtöbbje tizen sem tud. Félek tőle, hogy még olyanok sem, akik egyébként nagy rendszerességgel járnak templomba. „Tévelyegtek, mert nem ismeritek az írásokat. Sem nem ismeritek Istennek a hatalmát.”

Egyszer Jézustól megkérdezték, hogy szabad-e elválni. Volt idő, amikor ez kérdés volt. Szabad-e elválni? És Jézus mit válaszolt? „Nem olvastátok, hogy mi van erről megírva?” A kérdezők elárulták, hogy nem olvasták.

Ezért nem is tudják. Persze van véleményük róla! „Nem olvastátok mit írt erről nektek Mózes?” Nem olvasták. „Mi van megírva? Az van megírva” – mondja Jézus – „hogyan ott a mennyben, Isten országában, nincs házasság. És akik oda bekerülnek, olyanok lesznek, mint az angyalok. De ti azért kérdeztek tőlem butaságot, mert nem ismeritek az írásokat. Nem tudjátok, hogy mi van megírva.”

A feltámadásról kérdezték Jézust. Kedves testvérek! Ez egy roppant fontos kérdés. És azt gondolom az egyik legnagyobb zavar, ami a szívünkben és az eszünkben van – nyilvánvalóan ebbe belesegit a televízió folyamatos nézése, és az ott látott és hallottak sok zagyvasága is – éppen a feltámadás körül van. Mit tudunk mi a feltámadásról? Jézus elmondott egy példázatot, a gazdag és a Lázár történetét. Abban nyilvánvalóvá tette a következőket: nem a halál az utolsó szó, mikor valakinek itt a földön utolsót dobban a szíve. Az Istentől belénk lehelt lélek, amit a teremtkor belénk lehelt él, nem fog rajta a halál.

Aztán kiderül, hogy mindenki feltámad, akár hiszi, akár nem, akár akarja, akár nem. De ez a feltámadás nem azonos a reinkarnációval. Hogy majd egy minőségileg magasabb vagy alacsonyabb rendű formában élem tovább az életemet. Ha jó ember voltam, akkor egy másik ember életét, akár egy szinttel magasabb szintű életét élem, ha rossz ember voltam, akkor is élek tovább egy alacsonyabb szintű életben, el egészen hogy akár egy állatba is beleköltözhöz a lelkem. De mindenki él tovább.

Jézus azt mondja, hogy megismerhető halála után a gazdag is, meg Lázár is. Nem veszítik el a személyiségüket. Egymásra fogunk ismerni. Jaj, ha valaki hiába keresi majd a gyereket, a testvérét, a társát! Van feltámadás, de ez lelki testben történik. Nem földiben, mint a Jehova tanúi tanítják. Van feltámadás és követi azt egy ítélet, amikor Jézus elé áll az egész emberiség, mindenki. „Mert nekünk mindnyájunknak meg kell jelenni” – mondja Biblia – „a Krisztus ítélőszéke előtt.” Ezért van valaki, aki

megkerülhetetlen a feltámadás és az örök élet dolgában, és ez Jézus.

Aztán azt mondja Jézus, hogy nem csak nem ismeritek az írásokat, de Istennek a hatalmát sem ismeritek, mert akkor tudnátok, hogy Isten az élőknek az Istene. Megint mit mond? „Nem olvastátok, hogy én Ábrahámnak, Izsáknak, és Jákobnak az Istene vagyok?” Kiderül, hogy ezt sem olvasták. A sadduceusok elnémultak.

És ekkor lép színre a harmadik párt, a farizeusok. „Mester! Melyik a nagy parancsolat a törvényben?” A Heródes pártiak a gyűlött, az őket, az egész népet elnyomó római császárnak való adófizetés kényszeréről kérdezték Jézust. És itt a hazaszeretetet, és az állami törvények szigorúan vételét kérdezték. A sadduceusok a sokak által vallott, általuk nem vallott feltámadásra kérdeztek, egy vallási kérdést tettek fel. A farizeusok pedig mint az isteni törvények őrei, a bibliai törvényre kérdeztek rá.

Ezek a farizeusok mindig féltették a törvényt Jézustól. Emlékeztetek bennötöket arra amikor egy asszonyt paráznságon tetten értek, és hurcolják Jézus elé. Az ószövetségi törvények szerint azt a nőt meg kellett volna élve kövezni. Viszik Jézus elé, és azt kérdezik: Na te mit mondasz? Van a törvénykönyv, az azt mondja meg kell halnia. És te mit mondasz? És hogy mennyire komolyan veszik a törvényt, mindegyiknek a kezében ott van egy hatalmas kő. Úgy mennek, készen arra hogy megöljék a nőt. Mindig féltették a farizeusok Jézustól a törvényt. Hogy túl sokat beszél ez a Jézus a szeretetről, meg a megbocsátásról. Mi lesz akkor a törvénnyel?

„Melyik a nagy parancsolat?” A tízparancsolat közül egy? A több mint hatszáz ószövetségi törvényből valamelyik? Mondd Jézus! Melyiket veszed komolyan, melyiket nem? És Jézus idézi Mózeszt és azt mondja: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, lelkedből. Ez az első és nagy parancsolat. És van egy másik. Szeresd a te felebarátodat, a másik embert, mint magadat.” Ez Jézus válasza: Szeress! Ez a nagy törvény. Szeress! Ezt nem tudták a farizeusok. És azóta is a farizeusi lelkű ember erre képtelen, hogy szeresse a másik embert. Áldozatos szeretettel, hogy szeresse igazán. Jaj, mikor valaki csak a

törvényt ismeri, de szeretni nem tud! Amikor szeretethiányban elpusztulnak körülötte az emberek, a gyereke, az unokája, a társa, az élet.

Valamelyik este a héten egy kanonika vizitációról jöttünk haza a gyülekezet főgondnokával, és a Petőfi-híd lábánál, ott a Duna parton este olyan fél tíz - tíz lehetett, iszonyatos állapotban százával fiatalok, tizenévesek. Volt olyan köztük, akit nem tudtunk egyszerűen kikerülni sem az út közepén, mert ott állt, kezében támoanyagva valami itallal. És a többiek sorban mind! Az jutott eszembe mennyi felelős, figyelmes, érzékeny szeretetet kaptak ezek? Mennyit? Vagy pokolban éltek, apa-anya poklában, apa-anya háborúi közepette. Ahonnan menekülni kell, bárhova és bármibe.

A titkos szervezkedők lebuktak. És befejeződik a történetünk azzal, hogy Jézus azt mondja végül mindegyiknek: „Most én kérdezek.” És a kérdés így hangzik: „Mi a véleményetek Krisztusról?” És most ez nekünk szól. Talán mi is fogalmazunk kérdéseket, hitbeli kérdéseket. Van-e Isten? Nincs-e? Milyen? Ki tudja kinek a fejében, szívében a hit világával kapcsolatban milyen kérdések fogalmazódnak, fogalmazódtak. Most Jézus kérdez. Eddig ti kérdeztetek, most én kérdezek. Miként vélekedsz a Krisztusról? Ki ő? - kérdezte Jézus az őt kérdezőket.

Tényleg! Neked, szerinted ki ő? Miként vélekedsz róla? Mert testvérek bármilyen vallás tagjai vagyunk is, bármilyen kicsi, vagy sok, lelki, vallásos ismeretünk, érzelmünk, érzésünk van, bármilyen gondolatok foglalkoztatnak, ha foglalkoztatnak a hit dolgaival kapcsolatban bennünket. Van egy döntő kérdés. Istent nem fogja érdekelni, hogy katolikus voltál vagy református, baptista vagy evangélikus. Abszolút nem fogja érdekelni. Csak egy dolog. De azt mindenkitől megkérdezi, és

arra mindenkinek válaszolnia kell. Szerinted kicsoda ez a Jézus, és neked ki? Ez az egy kérdés megkerülhetetlen, minden más megkerülhető. És hogy a test halála után hogyan tovább, ezen a kérdésre adott válaszon múlik.

Amikor Jézus feltette az őt kérdezőknek ezt a kérdést, elnémultak. Remélem ti csak a templomi csend, rend miatt vagytok igazán csendben. De belül nem vagytok némák erre a kérdésre. Miképpen vélekedsz Krisztusról? Ki ő?

Jézus maga is feltette ezt a kérdést: „Kinek mondanak engem az emberek?” És akkor válaszoltak: „Egyesek azt mondják te Illés vagy, mások azt mondják te próféta vagy.” Akkor Jézus megállítja őket és azt mondja: „És ti kinek mondotok engem?” Megszólal Péter: „Te vagy a Krisztus, az élő Istennek fia.”

Te kinek mondogod őt? Bármilyen párt szimpatizánsa vagy. Üdvösségesen csak egy jó válasz van, bárcsak szív szerint lenne mindannyiunké: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten fia, az én megváltóm.”

Ámen!

Állandó gyülekezeti alkalmaink

Minden hónap második és negyedik hétfőjén este 18:30-kor: felnőtt fiatalok bibliaórája

Kedden 10 órakor: asszonyok bibliaórája

Minden hónap első és harmadik keddjén este 18 órakor: férfiak bibliaórája

Szerdán 19 órakor: énekkari próba

Csütörtökön 10 órakor: gyülekezeti bibliaóra

18 órakor: kis ifi bibliaórája

Pénteken 18 órakor: nagy ifi bibliaórája

Vasárnap 10: felnőtt és gyermek istentisztelet, valamint gyermekmegőrzés

11:30-kor énekkari próba

Gyülekezeti hírmondó: a Pesterzsébet Központi Református Egyházközség kiadványa.

Cím: 1204 Budapest, Ady Endre u. 81. 283-00-29 www.pkre.hu

Felelős szerkesztő: Pappné G. Judit

Felelős kiadó: Takaró Tamás esperes, lelkipásztor